© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Sajnálatos, hogy ezen rendkivül értékes monographiában, mintkevés kivétellel valamennyi többi külföldi munkában is, a magyar helyek nevei néha a felismerhetetlenségig el vannak torzítva. Ha ilyen munkák szerzői a helyes irás dolgában hozzánk fordulnának, bizonyára a legnagyobb készséggel kapnának felvilágositást.

Degen.

ordentlich wertvollen sowie in den meisten anderen ausländischen Monographien und Florenwerke die Namen vieler ungar. Standorte oft bis zur Unkenntlichkeit entstellt. Wenn sich die Autoren solcher Werke an uns wenden würden, könnten sie über die ungar. Standortsnamen bereitwilligst Auskunft erhalten.

Degen.

A kir. Magy Term. Tud. Társ. növénytani szakosztályának 1902. évi április hó 9-én tartott ülése. Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissensch. Gesellschaft am 9. April 1902.

H. Gabnay Ferencz: „A fák gyürüzéséről."

Máramarosmegyében a galicziai határ mentén lévő rengeteg bükkösök fáját azért nem lehet értékesiteni, mert a fa ára nem birja el a döntés és kiszállitás költségeit.

A luczfenyő (*Picea Abies* [L.]) azonban olcsóbban szállitható, fájának ára pedig tizszerte magasabb a bükkénél. Az ilyen bükkösöket tehát fenyvesekké kell átalakitani. Előbb azonban el kell onnan a bükköt pusztítani, ami nagy nehézségekbe ütközik. Felgyujtani az erdőt nem szabad, mert egyéb esetleges veszedelmeken kivül még a humusz elégetésével is kárt teszünk, ezt pedig meg kell óvni a létesitendő fenyves érdekében. A fák kidöntése azért nem vezet czélhoz, mert óriási torlaszok keletkeznek, azonkivül a tuskók ujból sarjadznak, mindkét körülmény akadályozná a fenyő csemeték fejlődését.

H. Franz von Gabnay: „Ueber das Ringeln der Bäume."

Das Holz der immensen Buchenwälder im Comitate Maramos längs der galizischen Grenze lässt sich nicht verwerten, da der Preis des Holzes die Kosten der Fällung und des Transportes nicht verträgt. Das Fichtenholz (*Picea Abies* [L.]) lässt sich dagegen billiger transportieren und der Preis desselben ist auch zehnmal höher, als jener des Buchenholzes. Die dortigen Buchenwälder müssen desshalb in Fichtenwälder umgewandelt werden, vorher müssen jedoch die Buchen ausgerottet werden, was mit erheblichen Schwierigkeiten verbunden ist. Durch Feuer dürfen sie nicht vernichtet werden, da von anderen Gefahren abgesehen, durch das Verbrennen des Humus Schaden angerichtet wird, dieser muss aber im Interesse der Fichten-

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Egyedül czélravezető a fáknak gyűrüzés utján való kiszáritása illetőleg elpusztitása. De ha a gyűrüzést túlmélyen végezzük, a fa ujból kisarjadzik Hogy ez meg ne történhessék, csak a cambiumot szabad átvágni, a szijácsot nem, mert akkor a nedv még mindig felfelé fog áramlani a koronába s az adventiv rügyek pedig nem duzzadhatván meg, a sarjadzás nem fog beállani, ellenben a fa koronája mégis elpusztúl.

Efféle erdőpusztításokat természetesen csak ott szabad végezni, ahol 80 vagy 100 esztendő mulván sincs kilátás arra, hogy az illető területek vasútak vagy műútak által hozzáférhetők lesznek.

anlage geschont werden; das Fällen führt auch nicht zum Ziel, da hierdurch Barrikaden gebildet werden, die Strünke aber überdiess neu ausschlagen und so das Gedeihen der jungen Fichten gefährden. Der einzig zweckmässige Weg ist das Ringeln der Bäume, resp. die Herbeiführung ihrer Austrocknung durch diese Procedur. Das Ringeln darf nicht zu tief ausgeführt werden, sonst entsteht wieder Stockausschlag, der Schnitt darf nicht über das Cambium hinausgeführt werden, um das Schwellen resp. Ausschlagen der Ersatzknospen zu verhindern. Diese Art der Entwaldung darf selbstverständlich nur an Orten durchgeführt werden, wo keine Aussicht auf den Bau einer fahrbaren Strasse oder einer Eisenbahn innerhalb der nächsten 80—100 Jahre vorhanden ist.

Schilberszky Károly: „**Újabb adatok a Monilia-betegség ismeretéhez**“ czimen tartott előadásában újabb vizsgálódásairól és kisérleteiről számol be, melyek alapján arra a meggyőződésre jut, hogy a *Monilia fructigena* PERS. és a *M. cinerea* BONORD. nem tekinthetők eltérő fajoknak; az a csekély morfologiai különbség, valamint az eltérő gazdanövényekkel szemben tanusított bizonyos fokú önálló biologiai viselkedés alkalmazkodásra vezethető vissza és csak alaki (forma!) megkülönböztetésre jogosít. Különösen jellemző mindkétféle gombának a conidium-méretbeli változékonysága, a mit mester-

K. Schilberszky hält einen Vortrag über „Neuere Beiträge zur Kenntniss der Monilia krankheit.“ Auf Grund neuerer Untersuchungen und Versuche kommt Vortr. zur Ueberzeugung, dass *Monilia fructigena* PERS. und *M. cinerea* BONORD. keine verschiedene Arten seien; die geringfügigen morphologischen Unterschiede sowie das verschiedenen Wirtspflanzen gegenüber bekundete gewissermaassen selbstständige biologische Verhalten ist auf Accommodation zurückzuführen und berechtigt nur zu einer Unterscheidung von Formen. Bemerkenswert ist die Veränderlich-

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

séges tenyésztések folyamán fokozni is lehet; a mig a szabadban gyűjtött conidiumok legnagyobb méretbeli eltérése 0·008 mm, addig a tenyésztőfolyadékban elért különbség mindössze csak 0·005 mm. volt, bizonyságául annak, hogy a tápláló anyag minősége is szabályozza e viszonyokat. Helyteleníti SCHRÖTER-nek és WORONIN-nak abbeli eljárását, hogy e gombát a *Sclerotinia*-génuszba helyezték, holott ez idő szerint e gombának a tömlőspórás ivadéka — mint fő kritérium — egyáltalában ismeretlen. Ezért előadó e kétféle gomba megjelölésére ajánlja a *Monilia fructigena* PERS. forma *genuina* SCHILB. és a *M. fructigena* PERS. forma *cinerea* (BONORD.) SCHILB. (fehér és szürke monilia-penész) neveket. Végül említi, hogy a tavalyi conidiumok fertőzésekre alkalmasak, de két vagy több év óta eltett conidiumokkal nem sikerült sem virágokat sem gyümölcsöket fertőzni. Praeventiv védekezés nincsen és ez alkalmasint addig nem is lesz lehetséges, mig e gombának másik ivadékát nemsikerül megismerni.

Mágócsy-Dietz Sándor: A budapesti kir. magy. tudomány egyetemi növénytani intézet fasciatio-gyüjteménye“ czimen tartott előadása folyamán számos igen érdekes fasciatio esetet mutatott be, melyek részben összenövés, részben a tenyészkúp *ellaposodása* utján keletkeztek.

keit der Grössenausmaasse der Conidien beider Pilze, welche durch künstliche Zucht noch steigerungsfähig ist; während die Maximal-abweichungen der im Freien gesammelten Conidien 0·008 mm. betragen, lassen sich diese auf Nährmedien auf 0·005 reduciren, ein Beweis dessen, dass auch die Qualität des Substrates diese Verhältnisse beeinflusst. Vortr. stimmt SCHRÖTER und WORONIN nicht bei, die diesen Pilz in die Gattung *Sclerotinia* versetzen, wo doch zur Zeit die Ascosporen Generation — das Hauptkriterium — unbekannt ist. Vortr. empfiehlt daher die zwei Pilze als *Monilia fructigena* PERS. forma *genuina* SCHILB. und *M. fructigena* PERS. forma *cinerea* (BONORD.) SCHILB. (weisser und grauer *Monilia* Schimmel) zu bezeichnen. Vortr. erwähnt noch, dass vorigjährige Conidien ansteckend sind, dass es ihm aber nicht gelungen sei, mit zwei oder mehr Jahre alten Conidien Blüten oder Früchte zu inficieren. Praeventiven Schutz giebt es keinen, auch ist ein solcher so lange undenkbar bis die andere Generation des Pilzes nicht entdeckt wird.

A. Mágócsy-Dietz: hält einen Vortrag über **„Die Fasciationen-Sammlung des botan. Institutes der budapester kön. ungar. Universität“** und demonstrirt eine Anzal interessanter Fälle von Fasciation, welche teils durch Verwachsung teils aber durch *Verflachung* des Vegetationskegels entstanden sind.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

A felsoroltak között 25 olyan növényfasciatioról is megemlékezett, melyek az idegvágó nagyobb müvekben nincsenek felsorolva. E növények a következők:

Vortr. erwähnt Fälle von Fasciation an 25 Pflanzenarten über welche diesbezüglich in grösseren Werken keine Angaben enthalten sind, u. zw. an:

Abobra viridiflora NAUD. *Acacia glaucophylla* STEUD. *Achillea setacea* W. K. *Anthemis austriaca* JACQ. *Anthemis ruthenica* M. B. *Atropa Belladonna* L. *Centranthus Calcitrapa* DUFR. *Cotoneaster buxifolia* WALLR. *Cotyledon gibbiflora* MOC. *Desmanthus brachylobus* BARTL. *Indigofera Gerardiana* R. GRAB. *Lespedeza macrocarpa* BUNGE. *Marsdenia erecta* R. BR. *Morus rubra* L. *Myosotis palustris* LAM. *Paeonia Humei* VILM. *Prunus avium* L. *Prunus Amygdalus* STOKES. *Rosa canina* L. *Rosa sphaerica* GREN. *Sedum maximum* SUT. *Sempervivum cuneatum* WEBB. *Verbena chamaedryfolia* JUSS. *Vitis vinifera* L. *Weigelia rosea* LINDL.

Mágócsy-Dietz Sándor: BARBOSA RODRIGUEZ „*Palmae novae paraguayenes*“ *czimü művének ismertetése*. Előadó főként azért emlékezett meg e műről, mert ahhoz egy hazánkfia, Dr. ANISITS Dániel asuncioni (Paraguay) egyetemi tanár igen sok anyagot szolgáltatott, ennélfogva a mü szerzője több uj pálmafajt ANISITS nevével jelölt.

A. Mágócsy-Dietz *referirt über das Werk „Palmae novae paraguayenses“ von* BARBOSA RODRIGUEZ und erwähnt, dass zu diesem Werke unser Landsmann Dr. Daniel ANISITS, Universitätsprofessor in Asuncion (Paraguay) sehr viel Material geliefert hat, demzufolge der Autor ihm auch mehrere neue Palmenarten dediciert hat.

Klein Gyula előterjeszti SCHERFFEL Aladárnak „Nehány adat Magyarhon virágtalan növényzetének ismeretéhez“ czimű dolgozatát.

G. Klein legt eine Arbeit A. SCHERFFEL's „Einige Beiträge zur Kenntniss der Cryptogamenflora Ungarns“ vor.

Mágócsy-Dietz Sándor: előterjeszti HOLLÓS Lászlónak „Adatok a Kaukazus gombáinak ismeretéhez“ czimű dolgozatát.

E két utóbbi értekezést alkalmilag bővebben ismertetjük.

Thaisz.

A. Mágócsy-Dietz legt die Arbeit L. HOLLÓS's „Beiträge zur Kenntniss der Pilze des Kaukasus“ vor.

Auf die zwei letzteren werden wir bei Gelegenheit zurück kommen.

Thaisz.

© Biodiversity Heritage Library, http://www.biodiversitylibrary.org/; www.zobodat.at

Dr. Borbás Vincze f. évi április hó 16-án a „Tátra növényzetéről“ előadást tartott a Term. Tud. Társulat egyetemes szakülésén. Dolgozatát annak idején ismertetni fogjuk.

Thaisz.

Dr. Vincenz von Borbás hielt am 16. April in der Gesammt Sections-Sitzung der naturwissenschaftlichen Gesellschaft einen Vortrag über die Vegetation der Tatra. Wir werden über diesen Vortrag s. Z. referieren.

Thaisz.

Hirdetés.

A budapesti m. k. állami vetőmagvizsgáló állomás kiadásában megjelenő:

„Magyar füvek gyüjteménye“

czímű gyüjteményből megjelent az első kötet (50 faj); kívánatra prospektust és tartalomjegyzéket küld a nevezett intézet (II. Kis Rókus-utcza 11 b.)

Ára: a herbarium kiadásnak
belföldön 10 kor. — fill.
külföldön 12 kor. 50 fill.
a könyvalakú kiadásnak
belföldön 30 kor. — fill.
külföldön 35 kor. — fill.
(a szállitási költségen felül.)

Ankündigung.

Von dem im Verlage der kön. ung. Samenkontrol-Station in Budapest unter dem Titel:

„Gramina hungarica“

erscheinenden Exsiccaten Werkes ist der erste Band (50 Arten) erschienen. Prospekt und Inhaltsverzeichniss sind beim genannten Institute (II. Bez. Kleine Rochusgasse 11 b.) erhältlich.

Preis: der Herbarausgabe im
Inlande 10 Kron — Hell.
Auslande 12 Kron. 50 Hell.
der gebundenen Ausgabe im
Inlande 30 Kron — Hell
Auslande 35 Kron. — Hell.
(ausser den Transportspesen)

Az előfizetéseket (egész évre belföldön 10 kor., külföldön 11 kor. 44 fill.) s kéziratokat kérjük a lap kiadójának czímére (Dr. DEGEN Árpád, Budapesten, VI., Városligeti fasor 20 b. sz. a.) küldeni.

Praenumerationen (ganzjährig f. d. Inland 10 Kronen, f. d. Ausland 11 Kronen 44 Heller) und Manuscripte bitten wir an den Herausgeber des Blattes (Dr. A. v. DEGEN, Budapest, VI., Városligeti fasor 20 b.) zu adressieren.

Megjelent: 1902. május hó 12-én.
Erschienen: am 12. Mai 1902.

Nyomatott Müller Károlynál Budapest II. ker.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1902

Band/Volume: 1

Autor(en)/Author(s): Gabnay Franz [Ferencz] von

Artikel/Article: Sitzung der botanischen Section der kön. ung. naturwissensch. Gesellschaft am 9 April 1902. "Ueber das Ringeln der Bäume" 156-160